

Advies voor

Hoofdperiode: **vroege landbouwsamenlevingen**

Hoofdthema: **bewoning**

Diepteligging: **afgedekt, minder dan 2 meter diep**

Monumentaal karakter: **nee**

Archeologische laag: **ja**

Specifieke metalen voorwerpen: **nee**

Booronderzoek

Wat is het?

Methode van inventariserend veldonderzoek om archeologische resten door middel van een boor op te sporen en te onderzoeken en de aardkundige context van deze resten vast te stellen. Het onderzoek richt zich op het opsporen van vindplaatsen die zich kenmerken door de aanwezigheid van een goed ontwikkelde en daarmee (in de boring) duidelijk herkenbare archeologische laag. Het opgeboorde sediment wordt niet gezeefd.

Let op: nuances

Booronderzoek (zonder zeeftechniek) wordt normaliter handmatig uitgevoerd met een 3 cm guts of een Edelman-boor met een boordiameter van 7 cm. Het aantal boringen en het grid waarin de boringen worden gezet, is afhankelijk van de omvang van de (verwachte) vindplaatsen. Edelman-boringen die handmatig worden gezet, beperken zich normaliter tot de bovenste 2 m van de bodem. Voor het opsporen en onderzoeken van vindplaatsen op grotere diepte (> 2 m) onder het huidige maaiveld kunnen mechanische boringen worden gezet.

Combinatie met andere methoden

Booronderzoek (zonder zeeftechniek) wordt als afzonderlijke methode geadviseerd voor het opsporen van vindplaatsen. Nadat een vindplaats is opgespoord, wordt vrijwel altijd proefsleuvenonderzoek geadviseerd voor het verzamelen van aanvullende gegevens met het oog op het (verder) toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting.

Richtlijnen en aanvullende informatie

[RCE 2006: Nationale Onderzoeksagenda Archeologie \(versie 1.0\), Hoofdstuk 6, Archeologische prospectie, 28-30. Amersfoort](#)

http://archeologiein nederland.nl/sites/default/files/6_prospectie.pdf

[SIKB 2012: KNA-Leidraad IVO Karterend Booronderzoek, versie 2.0. Gouda](#)

http://www.sikb.nl/upload/documents/archeo/leidraden/KNA%20Leidraad%20IVO%20karterend%20booronderzoek%20definitief_04122012%20v%202.0.pdf

[Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer 2018: Protocol 4003, Inventariserend Veldonderzoek \(landbodems\), VS03 Uitvoeren booronderzoek,](#)

[Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1, 26-27, Gouda \(www.sikb.nl\).](#)

https://www.sikb.nl/doc/BRL4000/Protocol%204003%20Inventariserend%20VeldOnderzoek-lb%204_1.pdf

Technieken en strategieën

[Factsheet archeologie booronderzoek \(https://www.cultureelerfgoed.nl/binaries/cultureelerfgoed/documenten/publicaties/2019/01/01/factsheets-inventariserend-veldonderzoek-archeologische-prospectie/Factsheet+archeologie+booronderzoek.pdf\)](https://www.cultureelerfgoed.nl/binaries/cultureelerfgoed/documenten/publicaties/2019/01/01/factsheets-inventariserend-veldonderzoek-archeologische-prospectie/Factsheet+archeologie+booronderzoek.pdf)

Proefsleuvenonderzoek

Wat is het?

Methode van inventariserend veldonderzoek door middel van het graven van sleuven met als doel het opsporen van vindplaatsen en het verzamelen van aanvullende gegevens voor het (verder) toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting. Proefsleuven hebben een minimale afmeting van 2 x 1 m.

Let op: nuances

Proefsleuven zijn smalle sleuven die in de regel machinaal worden gegraven. Het aantal te graven proefsleuven, het patroon waarin ze worden aangelegd en de afmetingen ervan wordt vooral bepaald door de dichtheid, verspreiding, oriëntatie en de herkenbaarheid van grondsporen en/of vondsten. Indien te smalle sleuven worden gegraven, bestaat het gevaar dat grondsporen niet als zodanig worden herkend of dat de ruimtelijke samenhang of betekenis van

grondsporen onduidelijk is. Voor het opsporen van vindplaatsen op een diepte van 2m –mv of meer is proefsleuvenonderzoek minder of (in holoceen Nederland in verband met een hoge grondwaterstand) niet geschikt. Nadat een vindplaats is opgespoord, kan worden besloten tot het graven van tussenliggende proefsleuven met het oog op het (verder) toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting.

Combinatie met andere methoden

Proefsleuvenonderzoek wordt geadviseerd als afzonderlijke methode, maar ook in combinatie met oppervlaktekartering, geofysisch onderzoek en/of metaaldetectie.

Richtlijnen en aanvullende informatie

RCE 2006: Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (versie 1.0), Hoofdstuk 6, Archeologische prospectie, 30-33. Amersfoort

(http://archeologieinnederland.nl/sites/default/files/6_prospectie.pdf)

SIKB 2012: KNA-Leidraad Proefsleuvenonderzoek, versie 1.02. Gouda

(http://www.sikb.nl/upload/documents/archo/leidraden/KNA%20Leidraad%20proefsleuvenonderzoek%20definitief_04122012%20v%201.02.pdf)

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer 2018: Protocol 4003, Inventariserend Veldonderzoek (landbodems), Deelproces 1: Voorbereiden IVO-P; Deelproces 2: Uitvoeren veldwerk IVO-P; Deelproces 3: uitwerken veldwerk IVO-P, Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1, 11-15, Gouda.

(https://www.sikb.nl/doc/archo/Protocol%204003%20Inventariserend%20VeldOnderzoek-lb%204_0_definitief.pdf)

Technieken en strategieën

Factsheet archeologie proefsleuvenonderzoek (<https://www.cultureelerfgoed.nl/binaries/cultureelerfgoed/documenten/publicaties/2019/01/01/factsheets-inventariserend-veldonderzoek-archeologische-prospectie/Factsheet+archeologie+proefsleuvenonderzoek.pdf>)

Datum van de uitvraag:

11 november 2020

Volledige url van de uitvraag:

<https://pom.cultureelerfgoed.nl/PomViewer/Print/#/print?archoEra=semnet:5ec3195a-8b1c-4d32-979f-11c0a5043884&archeologicalLayer=1&complexType=semnet:2179d872-888f-4807-a6d5-5e5afaa616c4&depthLocation=2&metalItems=0&monumentalCharacter=0>